

Verslag

- Aanwezig** : Dorpsraad Alem (DR Alem): Gerard van Mook, Jeroen van Heel
Stichting B.O.O.M.: Herry Koers, Willy van Lent
Erfgoed Vereniging Alem (EVA): Jan van Kessel
Jachthaven de Maas: Ricardo Bosma
Natuurwacht Bommelerwaard (NWB): Harry Kolman (vanaf 20.00)
Steenfabriek Rossum/Rodruza: Bjorn Arts
ZLTO: Theo van Goch
De Capreton: Jo Penders
Voetbalvereniging VV Alem: Gerard van Mook
Gemeente Maasdriel: Gaston Graaf
SRO: Lars Schothuis
Dekker: Paul Hospers, Teun van der Werf
Extern voorzitter: Reggy Schutte
- Agendalid** : Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Rivierenland
- Afwezig** : Stichting Dorp en Landschap Bommelerwaard
Dorpsraad Rossum
Dorpsraad Heerewaarden
Bezoekerscentrum Grote Rivieren
Hengelsportvereniging de Alver
TRIP
- Datum** : 08 juli 2021, 19:30-21:00
- Locatie** : Digitaal via Teams
- Betreft** : **Klankbordgroep onderzoek gebiedsontwikkeling Alem en Sint Andries**
- sessie 5 – verslag

Samenvatting en Acties

De reacties op de conceptonderzoeken zijn doorgesproken en er is de tijd gegeven om tot 1 september te reageren.

Besloten is om tijd te nemen om gedegen onderzoek te doen naar wensen, zorgen en vragen in de klankbordgroep en projectgroep. Dit betreft o.a. onderzoek naar mogelijke schade en overlast van eventuele zandwinning, toekomstperspectieven voor de lokale landbouw, mogelijkheden voor bosontwikkeling en de relatie tussen waterstandsdeling en dijkversterking aan de Brabantse zijde van de Maas.

In de zomer werken Dekker en gemeente Maasdriel aan de uitwerking van de onderzoeksvragen en aan een plan van aanpak voor het vervolgproces. Na de zomer worden de onderzoeksvragen doorgenomen en zo nodig aangepast in samenspraak met klankbordgroep en projectpartners en kan het vervolgproces besproken worden.

	Wat?	Wie?
1	Delen - Onderzoeken nogmaals, met langere beschikbaarheid van de downloadlink - Presentatie	Gemeente/Dekker
2	Vragen en opmerkingen onderzoeken en potentiële oplossingsrichtingen tot 1 september	Allen
3	Aanvullen onderzoeksvragen	Allen
4	Onderzoeksvragen uitwerken, inclusief vervolgproces	Gemeente/Dekker
5	Reageren op uitnodiging gebiedsbezoek Heteren (mail van Dekker)	Allen

1. Introductie

Agenda vastgesteld.

2. Vaststellen verslag 4^e bijeenkomst klankbordgroep

Het verslag van de 4e bijeenkomst is gedeeld met alle leden.

2a Terugkoppeling oude acties

De genoemde stukken zijn gedeeld en/of op de website geplaatst en de email met reactie is nogmaals rondgestuurd. Het scenario leefbaarheid en de noodzaak voor onderzoek worden later in de bijeenkomst besproken.

ZLTO/NWB: Wetransfer was maar 1 week beschikbaar, dat is te kort. Kunnen ze niet op de website bijvoorbeeld?

Dekker: Dat zijn de instellingen van Wetransfer. We gaan de onderzoeken nogmaals verzenden. Die onderzoeken zijn in concept, dus plaatsen we ze nog niet op de website. Daar staan alleen stukken die definitief zijn.

2b Reacties

Geen opmerkingen. Het verslag is vastgesteld.

3. Onderzoeken en oplossingsrichtingen

De onderzoeken en oplossingsrichtingen (beide concept) zijn gedeeld en in eerdere bijeenkomsten gepresenteerd. De klankbordgroep kan reageren. Ook de projectpartners kijken ernaar en hebben net als de klankbordgroep tot 1 september de tijd om te reageren.

3a Natuuronderzoek

EVA: De laagdynamische variant uit de Arcadisschets heeft geen zandwinning en is dus anders dan de oplossingsrichting natuur – hoe zit dat?

ZLTO: De Arcadisschets is verontrustend voor de landbouw.

NWB: Wat is de status van de Arcadisschets?

Rodruza: De oplossingsrichtingen geven drie gedachtegangen, de Arcadisschets maar 1. Ik zou het op drie houden tot we concreet worden.

Dekker: De drie oplossingsrichtingen aanhouden is ook ons idee. Deze (Arcadis)schets is in concept en gemaakt door een puur ecologische bril en heeft de status dat het input vormt voor de oplossingsrichting natuur. De oplossingsrichting natuur focust inderdaad ook op natuur, maar kijkt naast deze ecologische bril ook naar wensen van andere partijen in relatie tot natuur en landschap. Wat betreft afwegingen zoals landbouw: eerst moeten alle mogelijkheden op papier voordat een bredere afweging gemaakt kan worden. Dat geldt ook voor een eventuele combinatie met zandwinning.

ZLTO: Gaat er mogelijk eerst alles vergraven worden en komt er dan nieuw materiaal zodat aan de Arcadisschets voldaan kan worden?

Dekker: Deze Arcadisschets is dus geen uiteindelijk doel. En ter herhaling: er komt een gesloten grondbalans, dus geen gebiedsvreemd materiaal.

NWB: Onze ecooloog wil schriftelijk reageren, want we waren verbaasd over enkele onderdelen. Verder viel het veldbezoek in de Piekenwaard tegen, er miste structuur.

Dekker: Reageren kan tot 1 september.

3b Rivierkundig onderzoek

EVA: Een aantal punten: 1) Ik mis bij de huidige situatie de andere flessenhalzen, zoals de A2.

Dekker: In de Adaptieve Uitvoeringsstrategie Maas staan de mogelijke maatregelen langs de hele Maas. Hiervan zullen we een kaartje en toelichting toevoegen.

EVA: 2) Bij het naar binnen leggen van de dijk verdwijnt Moleneind, is daar rekening mee gehouden?

Dekker: De teruglegging van de dijk is een zogenaamde Barro-reservering¹. Het Rijk heeft deze op kaart gezet en wij kunnen dat in dit stadium van inventarisatie niet negeren. Wij maken in dit geval de ideeën die leven zichtbaar. Problemen rond de teruglegging gaan meespelen bij een beslissing hierover.

EVA: 3) Er wordt gesproken over een groot gat bij de rotonde, kan dat wel?

Dekker: Bij de rotonde is de mogelijkheid van een kleine natuurgeul voorzien, de damverlaging voor het verkrijgen van waterstandsaling is voorgesteld bij het huidige voetbalveld.

EVA: 4) Moet er voor de dijkversterking Ravenstein-Bokhoven geen afstemming en synchronisatie plaatsvinden met dit project?

Dekker: Ravenstein-Bokhoven bestaat uit 2 delen: Lith-Ravenstein (meanderende Maas) is al ver met de plannen, met de uitvoering hiervan wordt rekening gehouden. Bokhoven-Lith is het volgende dijkversterkingsproject en gaat volgend jaar beginnen met planvorming.

¹ [Besluit algemene regels ruimtelijke ordening - Kenniscentrum InfoMil](#)

Waterschap Aa en Maas zit (net als Rijkswaterstaat) in de projectgroep en heeft expliciet gevraagd over de kansen rond waterstandsdeling i.r.t. de dijkversterking. Er is dus volop samenspraak en afstemming.

DR Alem: Er is twee jaar geleden besloten het verlagen van de dam van Alem niet te doen, en nu staat het er weer als mogelijke maatregel. En de verlaging is toen toch al goed onderzocht, waarom nu weer?

Dekker: Helaas is het antwoord dat het werken langs de rivier complex is. Er gelden velen richtlijnen, wetten en ambities. De ambities (bijvoorbeeld damverlaging voor waterstandsdeling) zijn de ene keer relevant en staan een andere keer in de ijskast, o.a. afhankelijk van andere ontwikkelingen. De waterstandsdeling die behaald kan worden is fors, maar dat zijn de investeringen ook. Een paar jaar geleden bleek dat de investering het op dat moment niet waard was. Nu het dijkversterkingsproject Bokhoven-Lith gaat spelen en er wellicht ook meekoppelkansen zijn in het gebied rond Alem kan de maatregel het wel waard worden – en dat is het punt wat onderzocht gaat worden.

3c Potentiële oplossingsrichtingen

BOOM: Hoe staat het met de veiligheid van de ingetekende geul nabij de rotonde?

Dekker: De dimensies en locatie van deze geul staan nog niet vast, maar ook daarvan moet dan uiteraard de veiligheid onderzocht worden.

BOOM: Er wordt de hele tijd gesproken over mogelijke maatregelen. Hoe vindt de afweging plaats? Een soort beslissingsboom? En wie bepaalt die? Bepaalde primaire belangen, zoals die van bewoners, zouden voorrang moeten hebben op secundaire belangen zoals bijv. natuur (alleen even als voorbeeld, niets ten nadele van natuur).

Dekker: De maatregelen worden straks getoetst op onder andere haalbaarheid, wenselijkheid vanuit beleid, wenselijkheid vanuit omgeving etc. In een afwegingskader staat dan wanneer een maatregel afvalt of niet. Zie dat als een zeef. Er is een kleine stap richting het afwegingskader gemaakt, maar dat is nu doorgeschoven. Het afwegingskader (of beslisboom), waarvan een eerste versie in het voorgaande overleg is getoond, wordt bepaald in samenspraak met de gehele breedte van betrokken partijen (projectpartners, klankbordgroep).

Gemeente: Op dit moment willen wij alles weten wat er speelt en willen we dus ieders stem horen. Alleen op die manier kunnen wij goed naar de raad communiceren wat er speelt. Deze belangen kunnen uiteraard tegenstrijdig zijn. Dit moeten wij goed in kaart brengen. De raad maakt uiteindelijk een keuze.

4. Proces

Uit eerdere bijeenkomsten met klankbordgroep en gesprekken met projectpartners blijkt dat er nog tal van vragen zijn die op korte termijn in onvoldoende mate beantwoord kunnen worden. In overleg met de wethouder en projectpartners is besloten meer tijd voor het proces te nemen om een aantal zaken uit te zoeken. Dit betekent voor de planning grofweg:

- Tot oktober '21 onderzoeksvragen voorbereiden: welke vraagstukken spelen bij projectpartners en bij de klankbordgroep?
- Tot mei '22 de onderzoeken uitvoeren
- Tot september '22 de hoofdvraag beantwoorden: 'is er in dit plan op hoofdlijnen genoeg potentie om dit gezamenlijk verder uit te werken?'. Het synthesemodel (met gewenste, haalbare maatregelen) en het draagvlak, de haalbaarheid en financiering worden onderzocht.

- In september en oktober besluitvorming bij projectpartners
- In november '22 een besluit van de minister

BOOM: Waarom komt er een heel jaar uitstel? Heeft dat met nieuwe regelgeving te maken?
Gemeente: Wij doorlopen een MIRT-proces (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) | Rijksoverheid.nl). Voor dit soort projecten nemen besluiten over een vervolg altijd plaats in november. Dat betekent dat enige uitstel automatisch met een jaar is.

5. Onderzoeksagenda

De vragen uit de projectgroep en klankbordgroep zijn in een overzicht gezet (zie presentatie). In de zomer gaan gemeente en Dekker een aanpak uitwerken voor de benodigde onderzoeken. In deze fase hebben onderzoeken een bepaalde mate van detail en diepgang. Het detailniveau dient passend te zijn bij de vraag die voorligt: is er een plan op hoofdlijnen haalbaar die genoeg potentie heeft om gezamenlijk verder uit te werken.

DR Alem: Er moet op kaart een model voor de eventuele zandwinning worden ingetekend voor berekeningen, maar er is vanuit Dekker toch al een plan?

Dekker: Wij hebben een grof idee, maar houden rekening met allerlei zaken (waaronder omgevingswensen) – dus er is nog geen gedetailleerd plan.

EVA: Wij kunnen op de onderzoeksvragen reageren, ook op het model voor de eventuele zandwinning?

Gemeente: Ja dat kan, maar laat het duidelijk zijn dat dat model niet het uiteindelijke plan is.

BOOM: Graag toevoegen een tekst over de regeling van eventuele schade.

DR Alem: En daarbij hoe er een nulmeting gedaan wordt en hoe eventuele schade bepaald wordt.

ZLTO: Graag een rapport over effecten op de landbouw.

Dekker/Gemeente: genoteerd, nemen we mee.

NWB: De natuur komt niet voor bij de onderzoeksvragen.

Dekker: Behalve getijdenbos is dat inderdaad het geval, aangezien daar al heel veel aandacht voor is geweest met het onderzoek van Arcadis. Maar laat het ons weten als je wat mist.

6. Vervolg/Afsluiting

De volgende klankbordgroep bijeenkomst is na de zomervakantie (hopelijk fysiek). Aan bod komen dan o.a. de onderzoeksagenda en het proces.

6a Rondvraag

Meerdere partijen (o.a. DR Alem en De Capreton) bedanken voor het nemen van het extra jaar en het serieus nemen van de zorgen.

DR Alem: Hoe nemen we de gedetailleerde vragen en opmerkingen mee in de onderzoeken?

Gemeente/Dekker: Wij hebben zoveel mogelijk bijgehouden in verslagen. Verder is er straks ruimte om in detail mee te kijken naar de onderzoeksvragen en -uitvragen aan externen.

NWB: Graag aandacht voor gebruik afkortingen, niet altijd duidelijk. (*afkortingen van partijen: zie eerste blad).